

देवशब्दादिरेषा भोगावली मता PRATĀPAR. 19, b, 4. Vgl. u. भोगावती.

भोगावास (2. भोग + आ^०) m. die Wohnung der Lust, Frauengemach, Harem Hār. 140. — Vgl. भोगगृह u. s. w.

भोगिक m. = भोगपाल Pferdeknecht ÇANDAM. im ÇKDr.

भोगिकाक्ष (भोगिन् Schlange + काक्ष) m. Wind, Luft TRIK. 4, 1, 76.

भोगिगन्धिका (von भोगिन् Schlange + गन्ध) f. eine der Pflanzen des Ichneumon (लघुमुंगुसवेल) NIGH. PR.

1. भोगिन् (von भोग) 1) adj. mit Windungen versehen, geringelt: नाम R. 5, 93, 12. Spr. 2074. अहि und चतुम् 342. मरु^० mit einer grossen Haube versehen, von Schlangen BHĀG. P. 5, 24, 31. Statt पर्यङ्गभोगिन् (शेषम्) MBH. 3, 13815 liest die ed. Bomb. besser °भाजन्म् die Stelle vertretend. — 2) m. Schlange AK. 4, 2, 4. H. 1303. an. 2, 277. MED. n. 102. HALĀ. 3, 18. MBH. 3, 14309. 4, 1322. 7, 632. 6100. 13, 4747. HARIV. 2496. 9990. R. 5, 9, 56. RAGH. 2, 32. 4, 18. 10, 7. 11, 39. KUMĀRAS. 5, 78. R. 1, 16. KĀM. NĪTIS. 13, 17. VARĀH. BRH. S. 11, 62. Spr. 2012. 2033. KATHĀS. 22, 243. PRAB. 1, 7. SĀH. D. 18, 21. भोगिनी R. 5, 47, 23. TRIK. 4, 2, 7. Vgl. कृष्ण^०.

2. भोगिन् (von 3. भुज् oder 2. भोग) 1) adj. geniessend, essend: तत्फलं MĀRK. P. 60, 13. मिष्ट^० 137, 5. भोगी परिजनैः सह mit seiner Umgebung die Genüsse theilend Spr. 4327. reich an Genüssen, den Genüssen fröhnend, ein genussreiches Leben führend, wohlhabend JĀGĒ. 3, 218. दा-नेन भोगी भवति MBH. 13, 7609. BHĀG. 16, 14. °भोजिन् MBH. 3, 3591. Spr. 2033. 2074. 4678. VARĀH. BRH. S. 11, 62. PĀNĀR. 4, 8, 47. ते मरिष्यत्यहं भोगी जीविष्यामि MĀRK. P. 110, 17. यस्मिन्कृषीवला राष्ट्रं प्रायशो नाति-भोगिनः 34, 116. या यदि क्रियते भोगी wenn ein Hund auf gute Kost ge- setzt wird Spr. 2438. — b) = वैपावृत्तिकर् H. an. 2, 277. fg. a person who accumulates money for a particular expenditure WILSON. — 2) m. a) König, Fürst. — b) Dorfältester H. an. MED. n. 102. — c) Barbier H. an. VIÇVA im ÇKDr. — 3) f. भोगिनी eine nicht geweihte Gemahlin eines Fürsten AK. 4, 1, 13, v. l. 2, 6, 2, 5. H. 320. MED.

भोगिभुज् (1. भोगिन् Schlange + 4. भुज् m. Ichneumon RATNĀK. im NIGH. PR.

भोगिन (von 2. भोग) am Ende eines comp. P. 5, 1, 9 nebst Vārtt. — Vgl. पितृभोगीण, मातृभोगीण.

भोगीन्द्र (1. भोगिन् + इन्द्र) m. Schlangenfürst, Bein. Ananta's ÇAN- DAR. im ÇKDr. Patañgali's Verz. d. Oxf. H. 188, a, 6 = Verz. d. B. H. No. 802.

भोगीश (1. भोगिन् + ईश) m. Schlangenfürst, Bein. Ananta's oder Çesha's ÇANDAR. im ÇKDr. LA. (II) 91, 20. Verz. d. Oxf. H. 234, b, 7.

भोगेश्वरतीर्थ भोग - ई^० + तीर्थ n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 66, b, 18. Vielleicht fehlerhaft für भोगीश्वर^०.

भोग्य (von 3. भुज्) 1) adj. a) zu geniessen, zu benutzen, was genossen —, be- nutzt wird (aber niemals von Speisen; vgl. भोज्य) P. 7, 3, 69, Sch. चतुष्पादूवा भोग्यः सर्वमार्तु भोजनम् nutzbar AV. 10, 8, 21. भोग्यो भवद्द्वयो अन्नमर्द- ङ्क 22. भोज्यभोग्यार्थयुक्ता ÇVETĀÇV. Up. 1, 9. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 93. भोग्या प्रकृतिः । भोज्ता पुरुषः Schol. zu KĀP. 1, 144. ÇĀMR. zu BRH. ĀR. Up. S. 233. भोग्यैर्भूमिगुणैर्भुतः देशः MBH. 1, 2341. विमानानि — कामभो- ग्यानि 3, 3834. नाकमत्र भोग्यं (= फलं Schol.) पश्यामि Brauchbares KĀND. Up. 8, 9, 1. भोग्ये (= वस्त्रादि Schol.) भोज्ये MBH. 12, 9300. आश्रमे सर्वभो-

V. Theil

ग्ये ÇĀM. 47. पुत्रभोग्यया श्रिया RAGH. 8, 14. KĀM. NĪTIS. 3, 57. PĀNĀT. 26, 5. 137, 20. तद्वद्भोग्यमिदं जगत् KĀM. NĪTIS. 3, 81. भू VOP. 26, 10. शरीरिरो- ग्यभोग्येषु सुखदानधनेषु MĀRK. P. 51, 60. °वस्तु MED. sb. 31. कम्बल P. 7, 3, 69, Sch. अ^० (स्त्रे) MEGH. 111. रक्ता हि जायते भोग्यो नारीणां शाटको यथा Spr. 2384. RAGH. 18, 18. सदैवापद्रतो राजा भोग्यो भवति म- त्त्रिणाम् kann ausgebeutet werden Spr. 3143. संपाकभोग्यः श्वेव RĀGĀ- TAR. 3, 412. गोप्यो भोग्यस्तत्रैव च (आधिः) NĀRADA in MIT. ÇKDr. आधिः फलभोग्यः JĀGĒ. 2, 58. न च पाणिग्रहणादते ऽपि भोग्यं यौवनम् DAÇAK. in BENF. Chr. 191, 1. इच्छभोग्या वेश्योपितः HARIV. 8309. वेश्येव बलवद्भो- ग्या राजश्रीरतिचञ्चला KATHĀS. 21, 56. नारी नीचभोग्याः RĀGĀ-TAR. 6, 317. अभोग्या (= योनिदूषिता Schol.) MBH. 13, 4529. अश्वश्रमभोग्यानां (so ist zu lesen) दुःखानाम् zu leiden, zu ertragen Spr. 3346. वर्षभोग्येन शपेन MEGH. 1. भुक्तभोग्या wenn das Brauchbare benutzt worden ist ÇVETĀÇV. Up. 4, 5 (v. l. °भोगाः vgl. Ind. St. 4, 428, N.). Bisweilen fehlerhaft für भोज्य. z. B. MBH. 13, 2772. fg. 14, 1852; die Bomb. Ausg. hat hier die richtige Lesart. — b) in der Astr. zu durchlaufen SĪRJAS. 3, 45. fg. 49. — 2) f. आ Hure. — 3) n. a) Geld, Besitz. — b) Getreide RĀGĀN. im ÇKDr.

भोग्यता (von भोग्य) f. das Gebräuchtworden, Brauchbarkeit, Ausbeut- barkeit: तत्र एव संभवति तत्रिभोग्यतामश्रुते ÇĀMR. Br. 1, 1. इष्टे ऽपि भोग्यतमेति परिवारगुणैर्नृपः kann Nutzen schaffen Spr. 1208. मन्त्रिणां भोग्यतमेति दीर्घकार्यकुलो नृपः wird ausgebeutet KĀM. NĪTIS. 11, 64.

भोग्यत्व (wie oben) n. das Gebräuchtworden, das Ausgebeutetwerden: कंसस्य बलभोग्यवान्नाभिगुप्ता (पुरी) पुरा जिनैः weil sie dem Heer des K. als Beute diene HARIV. 3264.

भोज् (von 3. भुज्) s. अभोगघन्.

भोज (wie oben) 1) adj. mittheilsam, freigebig: Indra RV. 2, 14, 10. 17, 8. 10, 42, 3. 3.33. 7. याथे कृत्रिमं तृणिं भोजमच्छं 4, 43, 7. 31, 3. 5. 33, 16. 7, 18, 21. 8, 3, 24. 23, 21. सूरि 39, 13. 10, 107, 8. fgg. स इन्द्रो यो गुरुवे ददाति 117, 3. भोजेषु यज्वस्वस्मार्कमुदितं कंधि 131, 3. 2. — 2) m. a) ein Königstitel Art. Br. 8, 12. 13. 17. daneben भोजपेतर् (= भोगपा- लक SĀ.) ebend. — b, pl. N. pr. eines Volksstammes: दुहोः मुतास्तु वै भोजः MBH. 1, 3533. ययानैस्तेव भोजानां विस्तरो गुणतो महान् 2, 570. 589. 4, 2360. 6, 348 (VP. 186). 8, 2650. HARIV. 1893. 8816. 12838. R. 4, 41, 15. BHĀG. P. 4, 11, 12. VP. 418, N. 20. Verz. d. Oxf. H. 33, a, 28. 41. Nachkommen des Mahābhoga VP. 424. BHĀG. P. 9, 24, 11. भोजाधिपति (Rukmi) HARIV. 3016. 3496. भोजाधिराज RĀGĀ-TAR. 3, 151. °कुलप्र- दीप RAGH. 7, 26. °कन्या 32. LIA. 1, 611. fg. — c) ein Fürst der Bhoḡa MBH. 1, 6986. भोजराज्यस्य (°राज्य ed. Bomb.) वर्धनः 3, 4297. ein Sohn Vasudeva's und der Çāntidevā HARIV. 1936. 4238. 8037. 8078. ईश्वरः कथं केशिकानाम् RAGH. 3, 39. 7, 18 ed. Calc. यथा दाण्डको (दाण्डको v. l.) नाम भोजः कामाद्वाक्षाण्यकामभिमन्यमानः सक्नुयुराष्ट्रे विननाश Verz. d. Oxf. H. 216, b, 13. fg.; vgl. Spr. 4160 nebst der Anm. S. 398. Fürst von Dhārā Verz. d. Oxf. H. 142, b, 43. 232, a, 21. 327, b, N. 328, a, 10. DAÇAK. 180, 9. SĀH. D. 233, 6. मालत्राधिपति RĀGĀ-TAR. 7, 190. 289. ein Sohn Uḡḡendra's und Gründer von Bhoḡapurī Verz. d. Oxf. H. 148. a, 6. Lexicograph 182, b, 42. 352, a, 19. H. 460, Sch. Arzt Verz. d. Oxf. H. 314, b, 33. 314, b, 1 v. u. 317, b, N. 2. 338, a, 1. Verz. d. B. H. No. 947. °स्मृति Ind. St. 4, 467. Sohn Kalaçadeva's RĀGĀ-TAR. 8, 210. fgg. —

23